

1904–2004

JEDNOTA, obchodní a výrobní družstvo
Havlíčkův Brod

SOUČASNÝ VÝKONNÝ A STATUTÁRNÍ ORGÁN DRUŽSTVA – PŘEDSTAVENSTVO

*Dolní řada zleva: Karel Valtr – místopředseda, ing. Vladimír Stehno – předseda, ing. Milan Ráliš – místopředseda
Horní řada zleva: ing. Josef Marek, JUDr. ing. Jiří Valchář, ing. Josef Zikmunda, ing. Pavel Machálek*

ÚVODEM

Vážení přátelé,

publikací, kterou jste právě otevřeli, bychom Vám rádi poskytli alespoň částečnou informaci o stoleté činnosti družstva Jednota Havlíčkův Brod. Je určena našim členům, dodavatelům, obchodním partnerům a všem našim příznivcům.

Sto let života společnosti (družstva) je dlouhá doba, která většinou přesahuje život člověka. Družstvu Jednota Havlíčkův Brod se podařilo překonat od doby založení – tj. r. 1904 veškerá složitá období. Ať již to byla obtížná léta válečná, ještě obtížnější léta po r. 1948 a samozřejmě i nelehká léta po r. 1989.

Z dnešního pohledu je nutno poznamenat, že družstva nebyla nikdy považována za dostatečně socialistická (to v období 1948–1989) ani dostatečně kapitalistická (po r. 1990). O to radostnější je skutečnost, že družstvo má v současnosti svoje výrazně stabilizované finanční a ekonomické postavení a je hodnoceno jako jedno z nejlepších v systému SČMSD.

Dovolte mi proto poděkovat všem členům orgánů – představenstev, kontrolních komisí, dohlížecích výborů – i vedení družstva, zaměstnancům, samozřejmě členům a našim zákazníkům za práci a loajalitu, kterou zachovávali i v dobách méně příznivých.

Ing. Vladimír Stehno
předseda družstva

Havlíčkův Brod – listopad 2004

ZALOŽENÍ DRUŽSTVA

První spotřební a úvěrové družstvo – Potravní a úsporný spolek – bylo založeno v r. 1847 v Praze. Nákupní družstvo v Německém Brodě, zapsané společenstvo s ručením obmezeným v Německém Brodě, bylo založeno na ustavující členské schůzi v prosinci 1904. Vytvořilo je prvních 78 členů (kvorum bylo 75) z řad pokrokových občanů, většinou členů soc. dem. strany. K vlastnímu zahájení činnosti došlo v r. 1905 otevřením prodejny v Horní ulici v Německém Brodě (první prodavačkou byla paní Pokorná).

První činovníci byli

■ Představenstvo

- předseda a zároveň ředitel: Antonín Zvolánek
- člen ve funkci pokladníka: František Zvolánek
- člen ve funkci kontrolora: Alois Neubauer

■ Dozorčí rada

■ Předseda

- Julius Janáček

■ Členové

- Antonín Píša
- Václav Čapek
- Václav Anděl
- Josef Doležal
- Antonín Semerád
- Jan Výborný
- Jan Hlaváč
- Tomáš Jůzl

Názvy družstva

Za dobu 100 let vystřídal družstvo několik názvů

- Od zahájení činnosti v r. 1905 až do roku 1934 byl původní název Nákupní družstvo v Německém Brodě, zapsané společenstvo s ručením obmezeným (zkratka z. s. s r. o.)
- od r. 1935 do r. 1945 Nákupní a výrobní družstvo v Německém Brodě, z. s. s r. o.
- od r. 1945 do r. 1952 „Rozvoj“, nákupní a výrobní družstvo v Havlíčkově Brodě, z. s. s r. o.
- od 1. 2. 1953 do 30. 9. 1956 Okresní svaz spotřebních družstev v Havlíčkově Brodě (OSSD)

V působnosti Okresního svazu spotřebních družstev v Havlíčkově Brodě byla ustavena Vesnická spotřební družstva (VSD) Jednota

- od 1. 10. 1956 do 30. 6. 1960 Jednota, lidové spotřební družstvo v Havlíčkově Brodě
- od 1. 7. 1960 do 30. 6. 1963 Jednota, lidové spotřební družstvo v Havlíčkově Brodě se sídlem v Chotěboři
- od 1. 7. 1963 do 31. 5. 1978 Jednota, lidové spotřební družstvo v Havlíčkově Brodě
- od 1. 6. 1978 do 13. 7. 1992 Jednota, spotřební družstvo v Havlíčkově Brodě
- od 14. 7. 1992 Jednota, obchodní a výrobní družstvo Havlíčkův Brod

Orgány družstva

■ Představenstvo družstva

- od roku 1905 do 1919 mělo 3 členy
- od roku 1920 mělo 5 členů

■ Dozorčí rada

- od roku 1905 do 1919 měla 9 členů
- od roku 1920 měla 12 členů

Funkční období členů představenstva i dozorčí rady bylo 3 roky. Při valných hromadách, které se konaly každý rok, byly vždy k obměně funkcionářů i doplňující volby členů představenstva a dozorčí rady. Tyto doplňující volby probíhaly tak, že z představenstva, když bylo tříčlenné, odstupoval vždy jeden člen představenstva, když bylo pětičlenné, odstupovali první a druhý rok dva členové představenstva a třetí rok jeden člen. Za nové členy představenstva byli voleni noví družstevníci nebo zase ti odstupující. Stejným způsobem se postupovalo i u dozorčí rady – když byla devítičlenná, odstupovali tři členové, když byla dvanáctičlenná, odstupovali čtyři členové každoročně.

■ V současnosti má podle stanov

- představenstvo družstva 7 členů
- kontrolní komise 5 členů

Funkční období obou orgánů je 5 let

■ Za celých 100 let zastávali funkci předsedy představenstva – ředitele:

– Antonín Zvolánek	1905–1911
– František Zvolánek	1911–1914
– Josef Husa	1914–1921
– Bohumil Beneš	1921–1938
– Vojtěch Vorel	1938–1952
– František Hovorka	1952–1964
– Josef Prchal	1964–1978
– Bohuslav Beránek	1978–1979
– Jan Doležal	1980–1990
– Milan Šulc	1990–1991
– Ing. Vladimír Stehno	1991–dosud

■ Ve funkci předsedy dozorčí rady – kontrolní komise se vystřídali:

– Julius Janáček	1905–1910
– Josef Husa	1910–1913
– Antonín Čech	1913–1914
– Josef Doležal	1914–1917
– Josef Kroufek	1917–1927
– František Zachariáš	1927–1942
– Robert Horák	1942–1952
– Bohdan Baloun	1952–1969
– Rudolf Brychta	1969–1972
– Josef Havel	1972–1990
– Jan Trtík	1990–1997
– Vladimír Kubát	1997–dosud

Z HISTORIE NA BRODSKU

První prodejna v Německém Brodě zahájila svou činnost v r. 1905 se 78 členy. V tomto roce docílila tržbu 15 002,87 K, na podílech bylo splaceno 1 157,30 K a rezervní fond činil 44 K. Ke konci r. 1905 měla již 118 členů. Přes velké potíže ze strany úřadů i živnostníků zapustila brzy družstevní myšlenka v Německém Brodě své kořeny. V roce 1910 měla tato první prodejna již 550 členů a docílila tržby 129 768,84 K, na podílech bylo splaceno 6 103,12 K a rezervní fond činil 1 180,94 K. Dosavadní prodejní místnosti nestačily, a tak bylo rozhodnuto zakoupit dům čp. 178 v Německém Brodě na Havlíčkově náměstí, kam byla prodejna přestěhována. Zde také byly zřízeny kanceláře družstva.

Druhá prodejna byla otevřena v roce 1911 ve Světlé n. S. a další tři v roce 1912 v Chotěboři, v Německém Šicndorfu (nyní Dobronín) a v Ledči n. S. Těchto 5 prodejen mělo ke konci první světové války v r. 1918 již 2 289 členů. Tržba činila 1 035 687,12 K, na podílech bylo splaceno 55 888,48 K a rezervní fond činil 26 455,02 K.

Za první republiky byly zřizovány další nové prodejny, často proti vůli a při nepochopení úřadů. Okresní hejtmanství povolilo otevření prodejny až po předložení 75 přihlášek členů z obce nebo z městské čtvrti a zkoumalo, zda jsou prodejní místnosti vhodné a odpovídající. Podmínkou bylo, že do prodejny smějí chodit nakupovat pouze členové, kteří mají nákupní knížku. Dodržování prodeje členům bylo důsledně sledováno konkurencí z řad živnostníků, kteří při zjištění, že v prodejně nakupoval nečlen, podávali na hejtmanství stížnosti. Tak se stávalo, že družstvo bylo pokutováno. Prodejny byly zakládány i mimo okres Německý Brod. Od roku 1918 do druhé světové války (r. 1939) bylo otevřeno 35 prodejen.

K velkým úspěchům družstva v tomto období se počítá, že v roce 1928 byla v Havířské ulici v Německém Brodě postavena velká a moderní pekárna, sklad potravin, pražírna kávy, garáže, vlastní vlečka a 6 bytových jednotek. V průběhu let byla zrušena pražírna kávy, vlečka (při stavbě druhé koleje na Prahu).

V roce 1943 mělo družstvo 37 prodejen, 5 115 členů, tržba dosáhla 15 772 055,95 K, na podílech bylo splaceno 912 585,40 K a rezervní fond činil 1 069 626,60 K. V roce 1943 v průběhu druhé světové války němečtí okupanti nařídili, aby se malá družstva na okrese Humpolec, kam patřil i zrušený okres Německý Brod, sloučila a byla začleněna do Nákupního družstva v Německém Brodě.

Celkem bylo převzato 13 prodejen

- od Spotřebního družstva Humpolec 6 prodejen
- od Lidového družstva Polná 5 prodejen
- od Lidového družstva v Německém Brodě 1 prodejna
- od Železničního konzumního družstva v Nymburce 1 prodejna (tato prodejna byla v Německém Brodě, Zahradníková ul.).

V roce 1941 byla otevřena provozovna pohostinství v Německém Brodě, Ostrov čp. 54. Byla postavena při přestavbě Dělnického domu, který patřil Stavebnímu a spotřebnímu družstvu „Svépomoc“ v Německém Brodě.

V roce 1945, po druhé světové válce, mělo družstvo 60 prodejen a jednu provozovnu pohostinství. Bylo přihlášeno 7 137 členů, tržba dosáhla 24 653 076,55 K, na podíly bylo splaceno 1 468 890,50 K a rezervní fond činil 3 080 669,25 K.

Po komunistickém puči v r. 1948 došlo k naprosto jinému státnímu pojetí družstevnictví, fakticky k likvidaci původní družstevní myšlenky a vytváření socialistického obchodu – velmi podobného státního i družstevního. Zákon o Ústřední radě družstev 1948 a zákon o JZD 1949 ovlivnily na další léta celou činnost. Socializace obchodu určila, že státní obchod se bude specializovat na větší obchodní závody a spotřební družstva budou převádět do své sítě střední a malé obchodní jednotky, zejména na vesnicích. Na soukromé obchodníky a majitele hostinců začal přitom tlak na združstevňování jejich jednotek, často nevybíravým postupem. Proto v letech 1949–1950 došlo k největšímu nárůstu prodejen, pohostinství a výroben.

V roce 1950 registrovalo družstvo již 444 provozoven, z toho 413 prodejen a 31 pohostinství, dále 73 výroben, 3 sklady potravin, 2 sklady zeleniny. Družstvo mělo již 20 904 členů, tržba dosáhla 530 792 949,50 Kč, na podílech bylo splaceno 2 327 090,70 Kč a rezervní fond činil 5 080 269,20 Kč. Družstvo „Rozvoj“ zahrnovalo okresy Havlíčkův Brod, Ledec n. S., Humpolec. V té době se rozlohou řadilo mezi největší, neboť sahalo od Hulic a Křivsoudova až na Moravu k Tišnovu a Sněžnému.

V letech 1948, 1949 byly předány družstvu „Budoucnost“ v Jihlavě prodejny: Jihlava (4 prodejny), Malý Beranov, Helenín, Bedřichov, Smrčná, Staré Hory, Pávov, do působnosti Všeobecného konzumního družstva „Pokrok“ v Krucemburku prodejny: Chotěboř (4 prodejny a řeznictví), prodejny v Borové (nyní Havlíčkova Borová), v Nové Vsi u Chotěboře a Rozsochatci. Zrušena byla prodejna ve Zručí n. S. Široký rozmach spotřebních družstev ukázal nutnost organizačních změn. Proto velká oblastní družstva, mezi něž patřilo i družstvo „Rozvoj“ v Havlíčkově Brodě, byla změněna na menší, ve většině případů v okresní.

Na základě tohoto usnesení bylo v roce 1951 předáno

- Jednotě Ledec n. S. 115 prodejen
- Jednotě Žďár n. S. 94 prodejen 2 pohostinství

a v roce 1952

- Jednotě Humpolec 48 prodejen, 3 pohostinství.

Zároveň byly do těchto okresů předány i výroby.

V družstvu „Rozvoj“ v Havlíčkově Brodě zůstalo 156 prodejen a 25 pohostinství.

V červenci 1952 se usnesla ÚRD na zásadní změně předat všechny prodejny spotřebních družstev ve městech a průmyslových centrech státnímu obchodu a spotřební družstva zaměřit zcela na obchod na venkově. Byla zvolena organizační forma malého vesnického lidového spotřebního družstva (VSD) Jednoty, které by zásobovalo 2 až 3 tisíce obyvatel. K tomu byly ustanoveny i příslušné okresní svazy spotřebních družstev (OSDD), krajské svazy spotřebních družstev (KSSD) a vrcholným orgánem byl stanoven Ústřední svaz spotřebních družstev (ÚSSD). Na základě tohoto usnesení byl od 1. ledna 1953 ustanoven okresní svaz spotřebních družstev v Havlíčkově Brodě jako řídicí orgán pro malá vesnická spotřební družstva Jednoty, která byla zřízena v místech: Dobronín, Havlíčkův Brod – okolí, Polná, Pohled, Úsobí, Krásná Hora, Dolní Krupá, Okrouhlice, Štoky.

Všechny prodejny ve městech Havlíčkův Brod, Chotěboř a Ledec n. S. byly předány státnímu obchodu. V ostatních městech a obcích okresu Havlíčkův Brod zůstaly prodejny a provozovny spotřebnímu družstvu a naopak byly převzaty v těchto místech provozovny od státního obchodu.

Během roku 1953 na základě požadavku MěstNV a po schválení nadřízenými orgány bylo VSD Jednota v Polné zrušeno a všechny místní prodejny byly předány státnímu obchodu. V okresním městě zůstala spotřebnímu družstvu pouze provozovna pohostinství Na Ostrově. Během roku 1953 byla pro potřeby zemědělců otevřena prodejna průmyslového zboží v Havlíčkově Brodě na Havlíčkově náměstí (u Paříků).

V období 1953 až 1. 10. 1956 se zvýšil počet provozních jednotek následkem specializace provozoven ve větších místech. Začaly se stavět nové prodejny a vzrostla aktivita členů na venkově.

Přes tyto úspěchy se projeví některé nedostatky spočívající především v neefektivnosti hospodaření malých vesnických spotřebních družstev. Proto Ústřední svaz spotřebních družstev rozhodl zrušit okresní svazy, sloučit dosavadní malé VSD Jednoty v Jednotu v rámci okresu a tyto nové Jednoty podřídit krajským svazům. Toto uspořádání trvalo až do 30. 6. 1960, kdy došlo k územní reorganizaci a slučovaly se správní okresy. V rámci hospodářského okresu byla stanovena i působnost Jednoty, lidového spotřebního družstva (LSD), sídlo bylo většinou mimo okresní město. Také Jednota, LSD Havlíčkův Brod měla sídlo v Chotěboři až do roku 1963, kdy se ústředí družstva přestěhovalo do Havlíčkova Brodu, Jihlavská. Dnes sídlí v Havlíčkově ulici (obchodní dům Alej).

Z HISTORIE NA CHOTĚBOŘSKU

Velkou zásluhu na založení družstva měl Josef Dymáček ze Starého Ranska. Prvním předsedou se stal Ladislav Svoboda. Při založení družstva se přihlásilo 83 členů, kteří složili zápisné 83 K, což byla první položka v příjmu družstva.

Začátky nebyly snadné. Prodejní místnosti byly v Krucemburku u Pecinů, prodávalo se jen po večerech. Funkci prodavačů vykonávali členové představenstva a dozorčí rady. Tržba za 10 večerů v měsíci březnu činila 820 K, avšak za duben již 2 072 K. Členů stále přibývalo, večerní prodej nestačil. Byl zahájen celodenní prodej. Ani místnosti u Pecinů nevyhovovaly, proto byla zakoupena hospodářská budova za 12 000 K a upravena na prodejní místnosti a byt pro skladníka. Dobré výsledky družstva a družstevní myšlenka působily na široké okolí. Byly zakládány další prodejny, a to v Radostíně, ve Ždírci n. D., Sobiňově, Vojnově Městci a Škrdlovicích. Výhody, které vyplývaly ze členství v družstvu – jako vyplácení restituce, podpůrný fond pro členy, mimořádné podpory pro přestárlé a členy nacházející se v tísní, možnost úspor členů – zapůsobily. Do družstva vstupovali členové ze vzdálených míst jako byly Peršíkov, Borová, Slavětín, Studenec, Stružinec, Košinov. To bylo podnětem k otevření dalších prodejen, a to v obcích Studenec, Chlum, Polnička a Světnov.

Prodejen stále přibývalo a nastaly těžkosti ve skladovacích prostorách. Proto družstvo přikročilo ke stavbě „Družstevního domu“ v Krucemburku nákladem 500 000 K. Vedle této stavby

byla podniknuta velká adaptace ve Vojnově Městci a postaveny prodejny ve Ždírci n. D., Sobiňově a Škrdlovicích. Poctivá práce funkcionářů, členů a pracovníků a dobré výsledky v hospodaření se projevily v soutěži spotřebních družstev v roce 1947. Družstvo „Pokrok“ se umístilo na 1. místě.

V roce 1949 bylo rozhodnuto, že na okrese bude působit pouze jedno družstvo. Na základě tohoto opatření převzalo družstvo „Pokrok“ prodejny od družstva „Rozvoj“ v Havlíčkově Brodě, které mělo na okrese Chotěboř – a to v Borové, Nové Vsi, Rozsochatci a v Chotěboři – celkem 4 prodejny a řeznictví. Po této reorganizaci bylo sídlo družstva „Pokrok“ přemístěno do okresního města Chotěboře. Předsedou družstva byl v té době Emanuel Dymáček.

Družstvo „Pokrok“ působilo až do roku 1953, kdy byla působnost spotřebních družstev přenesena na vesnici. Byl ustaven Okresní svaz spotřebních družstev v Chotěboři jako nadřízená složka pro vytvoření malá vesnická spotřební družstva (VSD) Jednota v místech: Habry, Chotěboř – okolí, Krucemburk, Libice n. D., Maleč, Oudoleň, Uhelná Příbram a Ždírec n. D. Tato úprava trvala do 30. 9. 1956, kdy byla Ústředním svazem spotřebních družstev zrušena vesnická spotřební družstva (VSD) Jednota a vytvořena Jednota, lidové spotřební družstvo.

Ve funkci předsedy družstva působil do 8. 12. 1935 Ladislav Svoboda a po něm nastoupil Josef Dymáček. V roce 1948 byla zvolen předsedou Emanuel Dymáček a působil ve funkci do valné hromady 13. 11. 1949, kdy jej vystřídal Jan Ligmajer a Emanuel Dymáček byl jmenován vedoucím úředníkem družstva. V roce 1950 nastoupil jako ředitel Václav Zadina a v roce 1951 byl zvolen předsedou. V této funkci přešel na Okresní svaz spotřebních družstev v Chotěboři a působil do r. 1955. Po něm nastoupil Jan Ligmajer a od 14. 4. 1957 do reorganizace v roce 1960 byl předsedou Jednoty František Jůzl.

Z HISTORIE VNITRODRUŽSTEVNÍHO ŽIVOTA

Členem družstva se mohl stát muž nebo žena starší 18 let, který podepsal členskou přihlášku, složil zápisné a byl schválen ve schůzi představenstva družstva. Členský podíl před druhou světovou válkou činil 200 K a musel být splacen do tří let. Na základě podepsané přihlášky a projednání v představenstvu byla na ústředí družstva pro každého člena vystavena členská karta, která obsahovala údaje o členu: prodejna, členské číslo, jméno, příjmení, zaměstnání, bydliště, datum složení zápisného, kdy byl přijat členem ve schůzi představenstva, výše podílu, kdy byl splacen – v případě, že si uložil peníze (spoření) – výše vkladu. Vklady probíhaly jako v ostatních peněžních ústavech, neboť i v družstvu byl připisován úrok.

Každý člen měl nákupní knížku. Vpředu byla uvedena splacená výše podílu, místo prodejny, jméno a příjmení, členské číslo člena. Na dalších stránkách se zaznamenávaly jednotlivé nákupy včetně data. Když valná hromada družstva rozhodla, kolik procent bude činit restituce (většinou 2 %), skladníci nákupní knížky od členů vybrali a nákup v knížce sečetli, vypočítali 2 % restituce a částka byla připsána na stránku, kde byl uveden podíl. V případě, že nebyl podíl splacen, byla částka připsána na podíl, jinak byla restituce dána členu ve zboží.

V roce 1937 na základě rozhodnutí orgánů muselo družstvo všechny členy, kteří neměli do 3 let složený členský podíl, vyloučit. Vyloučení, které bylo schváleno v představenstvu, bylo

---

uvedeno na členské kartě člena. Pro takto vyloučené členy byla vystavena nová přihláška, kterou člen podepsal a která byla předložena představenstvu k projednání. Po schválení byl den schválení uveden na členskou kartu. Členství se počítalo od tohoto data. Každý zaměstnanec družstva musel být členem družstva. Mladší zaměstnanci do 18 let museli mít zplnomocnění od rodičů, že mohou být členy družstva – týkalo se to především učňů.

Družstvo mělo svůj podpůrný fond členů a ten měl své stanovy. Do fondu bylo přispíváno při rozdělení zisku. Čerpání z fondu nastalo především při úmrtí člena, výše byla stanovena délkou členství v družstvu. Dále byly poskytovány podpory při dlouhodobé nemoci, jiných sociálních případech apod.

Za první republiky povolovalo družstvo členům nákup na úvěr. Pohledávky se vyskytovaly na všech prodejnách, především tam, kde žily rodiny s více dětmi, kde nebylo trvalé zaměstnání či se rozšířila nezaměstnanost. Také státní zaměstnanci jako listonoši, železničáři apod. kupovali prakticky celý měsíc na úvěr a při výplatě dluhy zaplatili. Nejvíce pohledávek bylo např. v prodejnách v Havl. Brodě – Kokořín, Vršovice, Čechova, Dolním Městě, Světlé n. S., Kejžlicí apod.

Nákup na dluh byl zapisován do členské knížky člena doprostřed stránky a po zaplacení byla celková částka uvedena do kolonky tržba. Skladník měl shodné zápisy v knize pohledávek. Při inventuře byly pohledávky brány za zboží. Za návratnost pohledávek zodpovídal skladník.

Inventarizace probíhala dvakrát do roka a dělali ji členové představenstva a dozorčí rady. Později, když bylo více prodejen a byla propočítávána na prodejnách, účastnili se jí i zaměstnanci ústředí. Prováděla se dvojmo. Originál se propočítával na ústředí družstva, kopii pak skladník. Během měsíce, kdy došlo k zúčtování, byl skladník pozván na ústředí k porovnání výpočtů a vyčíslení výsledku inventury. Přebytek byl na prodejně zatížen a manko musel skladník uhradit hotově nebo ze složené kauce. Kauce u každého skladníka činila 20 000 K. O úhradě manka rozhodovalo představenstvo družstva.

Běžnou kontrolu na prodejnách prováděl člen představenstva ve funkci kontrolora. Jinak na prodejnách byla prováděna kontrola dohlížecími výbory, které byly u každé prodejny. Dohlížecí výbor měl velkou pravomoc, například potvrzoval odpisy u zboží jednak zkaženého, rozbitého nebo zlevněného. V případě potřeby pomáhal skladníkovi.

Na začátku třicátých let byla na ústředí družstva zaměstnána vedle mužů jediná žena. Do té se zamiloval ženatý účetní, což mělo nepříjemné následky. Svobodná žena byla propuštěna

---

a představenstvo rozhodlo, že na ústředí nebude přijímána žádná žena. Rozhodnutí platilo až do roku 1943, kdy byla převzata jiná družstva a tím i ženy do ústředí.

Před druhou světovou válkou byl pořádán každoročně „Družstevní den“. Místo konání bylo na lesním palouku, nejdříve na Občinách a později v Lázníčkově stráni v blízkosti Havlíčkova Brodu. Sraz účastníků se vždy konal Na Ostrově u Dělnického domu („Na Kronštátě“). Odtud se šlo v průvodu za doprovodu dechovky. Na místě pak hudba vyhrávala až do večerních hodin a členové družstva se v příjemném přírodním prostředí dobře bavili. Pro přítomnou mládež a děti byly připraveny různé atrakce, jako závody v pytlích, kousání do koláče o peníz, střelba ze vzduchovky, jízda na lanovce. Všichni přítomní využívali hojného občerstvení a nálada bývala výborná.

Po druhé světové válce byl postaven dřevěný barák v Prchalově stráni v Havlíčkově Brodě, který sloužil především ke školení pracovníků družstva a pro kulturní akce. Také zde byl pořádán „Družstevní den“ a tak se obnovila dřívější tradice. Změna nastala v tom, že byli zváni umělci z Prahy, kteří obstarali odpolední program a večer se tancovalo. I zde byly různé atrakce pro děti. Účast byla vždy vysoká.

Nákupní družstvo za své působnosti od roku 1905 přes tvrdý konkurenční boj s obchodníky, výrobci, přes nepřízeň úřadů a také různé politické emoce za Rakouska i za první republiky obstálo se ctí. Dokázalo sílu i výhody družstevního obchodu jak ve městě, tak i na vesnici. V třicátých letech družstvo podporovalo nezaměstnané a po dobu stávek je zásobovalo potravinami, ošacením a dalšími potřebnými věcmi. Tato pomoc byla poskytována nejen v místech působnosti družstva, ale i ve vzdálených krajích – např. na Mostecku a Kladensku. V době okupace, kdy členové, funkcionáři a zaměstnanci byli zavíráni, dávalo pak družstvo podpory členům postižených rodin. Po uzavření vysokých škol v roce 1939 zaměstnalo družstvo 3 studenty. Rovněž zaměstnávalo bez souhlasu úřadů mladé lidi a tak jim pomáhalo vyhnout se nucené práci v Německu.

Shora zmíněný vývoj družstva po 2. světové válce samozřejmě ovlivnil taky vnitrodružstevní život. Tendence silné politizace měly za následek na jedné straně honbu za počty členů a na straně druhé určitý formalismus v práci se členstvem. Podle instrukcí shora družstvo pravidelně organizovalo účast na oslavách Mezinárodního družstevního dne v Praze a spolupořádalo oslavy v rámci okresu v Golčově Jeníkově.

Výše členského podílu se ustálila na částce 100 Kč, kterou ani nový člen nemusel složit. Umožňovala se mu z restituce, tj. ročního podílu každého člena na hospodaření v částce obvykle 20 Kč, kterou si mohl vybrat ve zboží.

V místech prodejen a provozoven byly zřízeny tzv. dohlížecí výbory, jejichž činnost byla dotována družstvem, ale převážně se vyvíjela celkem formálním schůzováním, podepisováním inventur a vystupováním před lidosprávou. Jen v některých obcích se snažily pomáhat vedoucím prodejen.

Takový družstevní život plnil představy tehdejší Národní fronty, která pod vedením KSČ sdružovala obě přísluhovačské politické strany a všechny další společenské organizace, u nichž byla zdůrazňována masovost. Dohlížecí výbory se později přejmenovaly na místní členské výbory, ale jejich poslání a činnost se prakticky nijak nezměnily.

Členové družstva čím dál méně praktikovali povinnost nakupovat v prodejnách a využívat služeb družstva.

OD ROKU 1960 DO ROKU 1989

Družstvo tehdejší velikosti a uspořádání vzniklo 1. července 1960. Došlo ke změnám v hranicích správních okresů a nová Jednota s působností pro okres Havlíčkův Brod vznikla z Jednoty bývalého okresu Havlíčkův Brod a ze sloučených Jednot bývalého okresu Chotěboř a Ledeč n. Sáz. Ze sousedních okresů přešly do Havlíčkova Brodu tyto části: Golčův Jeníkov s okolím od bývalého okresu Čáslav, Přibyslav a okolí od okresu Žďár n. S. a část bývalého okresu Humpolec – jako Herálec a okolí. Nová Jednota měla sídlo v Chotěboři. Ústředí bylo umístěno v bývalé budově ONV. Po sloučení všech uvedených částí vzniklo družstvo s registrací 590 provozoven, tj. 359 prodejen a 231 závodů veřejného stravování. Ve vzniklém družstvu se projevovaly organizační potíže způsobené nedostatkem zkušeností v řízení. Ve správním aparátě začali pracovat i zaměstnanci, kteří přešli z různých podniků a úřadů značně vzdálených vnitřnímu obchodu. Počáteční potíže byly však brzy překonány a od r. 1961 se dalo pak mluvit o družstvu s dobrou organizací a dobrými výsledky hospodaření.

Celé období je charakterizováno relativně příznivým hospodařením, které znamenalo dosahování pravidelného zisku.

Maloobchodní obrat měl neustále vzestupnou tendenci, zvláště když došlo k povolení návratu družstevního obchodu do měst. V r. 1961 činil celkem 290 600 tis. Kčs a v r. 1989 již 724 085 tis. Kčs. **Velkoobchodní obrat** se podařilo z 127 522 tis. Kč v r. 1968 zvýšit v r. 1989 na 248 056 tis. Kčs. **Velkoobchodní činnost** totiž družstvo začalo znovu provozovat po převzetí dvou velkoobchodních skladů (Ledeč n. Sáz. a Chotěboř) od státního obchodu v r. 1968. I když sklady tehdy neodpovídaly moderním požadavkům pro uložení a pohyb zboží, podařilo se v nich práci organizovat a v dalších letech modernizovat objekty rekonstrukcí i výstavbou.

Nákupní činnost široké řady různých komodit byla významným oborem podnikání. Struktura se rok od roku měnila, pokles nákupu z pověření se vyrovnal postupně zvýšením vlastního nákupu. Objem samozřejmě kolísal podle úrody jednotlivých nakupovaných produktů a byl ovlivňován též vývojem zájmu občanů. Oblíbeným byl nákup lesních plodin, ovoce, medu, divoce rostoucích plodin, ale také kůzlat, kácat, jednodenních kuřat a kuřic. Svoje úspěšné období měl též nákup kmínu z Vysočiny a v 60. letech nákup vajec.

Investiční výstavba

Celé období – zejména léta 70. a 80. – je charakterizováno silnou investiční výstavbou. Dosavadní pouhá údržba objektů družstva nestačila totiž rozvoji obchodní činnosti a tak byly budovány nové stavby a rekonstruovány či přistavovány stávající provozovny. Investiční výstavba byla buď přímá, a nebo v důsledku nedostatku stavební kapacity okresu za využití „akce Z“. V ní místní národní výbory za pomoci občanů postavily nové objekty, které družstvo potom odkoupilo za rozpočtové ceny. Obchodní síť se postupně modernizovala a výstavba

dovolila opustit původní, již ekonomicky nevýhodné prodejny a provozovny. Z významnějších akcí stojí za zmínku alespoň: Úsobí (novostavba pohostinství v r. 1967), Kožlí (novostavba smíšené prodejny v r. 1968), Libice n. D. (novostavba smíšené prodejny v r. 1972), Golčův Jeníkov (novostavba nákupního střediska v r. 1972), Havlíčkův Brod (prodejna a restaurace Rozvoj v r. 1973), Dolní Město (novostavba smíšené prodejny v r. 1973), Ždírec n. D. (novostavba prodejny potravin v r. 1973), Chotěboř (rekonstrukce pohostinství Panský dům v r. 1973), Havlíčkova Borová (novostavba pohostinské provozovny v r. 1974), Maleč (novostavba smíšené prodejny v r. 1974), Přibyslav (novostavba nákupního střediska v r. 1975), Křížová (novostavba prodejny potravin v r. 1976), Havlíčkův Brod (novostavba prodejny stavebnin v r. 1976), Světlá n. S. (novostavba prodejny stavebnin v r. 1976), Habry (rekonstrukce výroby lahůdek v r. 1977), Leština u Sv. (novostavba smíšené prodejny v r. 1977), Lipnice n. S. (novostavba nákupního střediska v r. 1978), Havlíčkův Brod (novostavba prodejny potravin a restaurace Žižkov II v r. 1978), Ždírec n. D. (novostavba průmyslové prodejny v r. 1979), Herálec (novostavba smíšené prodejny v r. 1980), Chřenovice (novostavba smíšené prodejny v r. 1980), Bílek (novostavba smíšené prodejny v r. 1981), Rušínov (novostavba smíšené prodejny v r. 1981), Havlíčkův Brod (nová prodejna textilu v Dolní ul. a partiová prodejna na Havlíčkově nám. v r. 1982), Šlapánov (nová prodejna smíšeného zboží v r. 1983), Víška (nová prodejna smíšeného zboží v r. 1986), Benátky (nová prodejna smíšeného zboží v r. 1987), Nová Ves u Sv. (nová prodejna smíšeného zboží v r. 1987), Hněvkovice (nová prodejna smíšeného zboží v r. 1988), Havlíčkova Borová (nová prodejna smíšeného zboží v r. 1988). V průběhu 90. let byly otevřeny zejména velké prodejny potravin, např.: v Ledči n. S. (diskontní prodejna v r. 1991), Havlíčkově Brodě (Smetanovo nám. v r. 1992, obchodní dům Alej v r. 1993), Humpolci (diskontní prodejna v r. 1993), Chotěboři (prodejna Doubravka v r. 1995), Ledči n. S. (prodejna Sázavanka v r. 1997), Habrech (prodejna potravin v r. 1997), Horním Bradle (prodejna smíšeného zboží v r. 2002).

OBDOBÍ OD ROKU 1990 DO ROKU 2000

17. listopad 1989 lze považovat za zahájení významných politických, společenských a ekonomických změn v tehdejší Československé socialistické republice. Ekonomická reforma spočívající v přechodu z bývalého socialistického centrálního plánování na tržní ekonomiku výrazně ovlivnila družstvo. Změny probíhaly a probíhají až dodnes. Postupné vydávání zákonů, které se dotýkaly ekonomické i společenské problematiky, mělo a má zásadní vliv na činnost družstva. K těm, které ji nejvíce ovlivnily, patřily: zákon o nájemném nebytových prostor č. 116/1990, zákon o liberalizaci cen v r. 1991, zákon č. 42/1992 o transformaci družstev, zákony o nápravě křivd – zejména restituční zákon č. 403/1990, zákon o rehabilitaci č. 87/1991 a zákon o půdě č. 229/1991, dále zásadní změny obchodního a občanského zákoníku, zákoníku práce a v poslední době také zákon č. 229/2001 o majetku státu.

Přes nesporné úspěchy družstva v období od r. 1960 do r. 1989, resp. 1990 v hospodaření, však zejména vlivem poměrně výrazné investiční výstavby, ale i nedostatkem vlastních provozních zdrojů, docházelo postupně k nekontrolovanému nárůstu zadlužení družstva. Ke konci r. 1990 dosáhlo toto částky 132 150 tis. Kčs, při vlastním kapitálu ve výši 157 418 tis. Kčs. Nemalý vliv na výši zadlužení mělo i zahájení výstavby obchodního domu Alej v Havlíčkově Brodě koncem roku 1989. Liberalizace cen, která vstoupila v platnost ke dni 1. 1. 1991 znamenala radikální ekonomickou reformu. Změnila dosavadní systém pevných, státem stanovených cen

---

na vlastní, volnou tvorbu cen s několika málo výjimkami. Podstatný vliv na družstvo však měla nejen změna cen, ale i zásadní změny úrokových sazeb, kdy se původní 6% úroková hladina jednorázově zvedla až na 23,5 %. Při stávajícím zadlužení a jeho předpokládaným dalším nárůstem v souvislosti se záměrem dokončit výstavbu OD Alej v Havlíčkově Brodě a další investice, bylo nutno počítat s nárůstem úrokových nákladů o více než 30 mil. Kč. Důsledkem liberalizace cen stavebních prací a služeb došlo k navýšení ceny výstavby OD Alej Havlíčkův Brod z původně rozpočtovaných 36 mil. Kč na konečných 74 mil. Kč. Uvolnění trhu soukromým podnikatelům znamenalo výrazný nárůst konkurence družstvu a výsledkem byl značný pokles maloobchodního obrátu již v r. 1991, který se oproti r. 1990 (tj. roku rekordního maloobchodního obrátu ve výši 799 390 tis. Kč) snížil o téměř 27 %.

Radikální ekonomická reforma prokázala naprostou nepřipravenost družstva na nové změny tržního prostředí. Přijetí zákona o pronájmu nebytových prostor č. 116/1990 znamenalo několikanásobné zvýšení nájemného, takže situaci bylo nutno řešit vypovězením řady nájemních smluv. V platnost vstoupil restituční zákon č. 403/1990, na jehož základě družstvo vydalo celkem 46 nemovitostí. Po dlouhých letech vykazovaného zisku byl rok 1991 ukončen se ztrátou v hospodaření ve výši 6 629 tis. Kč. Ukázalo se, že je nutno výrazně urychlit dílčí ekonomickou reformu, která byla zahájena již v r. 1990. V prosinci 1991 byl přijat zákon o transformaci družstev vydaný pod č. 42/1992 Sb. V témže roce vstoupily v platnost další dva restituční zákony – č. 87/1991 a 229/1991, na jejichž základě bylo v průběhu let 1992–1994 vydáno celkem 15 dalších nemovitostí.

Transformace družstva Jednota, spotřební družstvo Havlíčkův Brod na základě zákona č. 42/1992

Na základě usnesení 1. valné hromady družstva byla ustanovena transformační rada pod vedením p. Karla Valtra. Jejím úkolem bylo zpracovat transformační projekt družstva. Ten vycházel z tehdejší ekonomické situace družstva při hodnotě vlastního jmění ve výši 133 950 524 Kč. S ohledem na výši zadluženosti družstva, která se blížila ke 140 mil. Kč bylo schváleno výrazné snížení investičního majetku družstva formou odprodeje s výrazným snížením počtu prodejen a především pak provozoven veřejného stravování. Záměrem bylo snížit počet prodejen na 109 (z původního počtu 275) – z toho 93 ve vlastních objektech, 2 provozovny veřejného stravování (z původního počtu 112), 1 supermarket, 4 vlastní výroby, velkoobchod a ČOKO sklad v Havlíčkově Brodě. Jako budoucí organizační právní forma byla schválena forma družstva pod názvem Jednota, obchodní a výrobní družstvo Havlíčkův Brod. Transformační projekt byl schválen na 2. valné hromadě členů dne 14. 7. 1992.

Byla dořešena další existence družstva po stránce **právní**, nikoliv však po stránce **ekonomické**. Boj o přežití v nových ekonomických podmínkách byl zatím na počátku.

Období po transformaci družstva

Rok 1992 byl ve znamení výrazného poklesu provozovaných provozoven – ať již v důsledku jejich vydání v rámci restitučních zákonů, či ukončení nevýhodných nájemních smluv nebo odprodeje. Definitivně byla ukončena činnost pojízdných prodejen, poněvadž stát přestal poskytovat dotace. Maloobchodní obrat poklesl na 438 205 tis. Kč. Ke konci r. 1992 hospodařilo družstvo se 117 prodejny, 2 provozovny veřejného stravování, 2 velkoobchodními sklady, provozovalo výrobní, nákupní a dopravní činnost. Zadlužení dosáhlo 130 mil. Kč, díky odpro-

dejům nemovitostí byl dosažen zisk 176 tis. Kč. V r. 1993 pokračoval podstatně pomalejším tempem pokles provozních jednotek a došlo k poklesu maloobchodního obratu. V r. 1993 se však díky odprodejům výrazněji snížilo zadlužení družstva (o více než 30 mil. Kč) na 96 080 tis. Kč. Přes toto snížení bylo družstvo v hluboké platební neschopnosti – evidovalo závazky po lhůtě splatnosti až ve výši 25 mil. Kč. Bylo nutno dofinancovat výstavbu obchodního domu Alej v Havlíčkově Brodě, pravidelně splácet úvěr u Konsolidační banky Praha a další úvěry.

V r. 1993 jsme poprvé od transformace zahájili činnost v nových prodejnách – a to prodejně potravin č. 161 v Havlíčkově Brodě, Smetanovo nám. (prostřednictvím a.s. SINEKA) a prodejně potravin a bytového textilu v OD Alej. V listopadu 1993 byl konferencí delegátů schválen odprodej největší nemovitosti družstva – hotelu Slunce v Havlíčkově Brodě. Realizace odprodeje se uskutečnila v r. 1994. Naproti tomu byly v r. 1994 odkoupeny nové prodejny v Chotěboři, Na Chmelnici (dnešní COOP Diskont) a Humpolci (rovněž COOP Diskont). Zadluženost klesla již na 66 543 tis. Kč, poprvé od r. 1990 bylo dosaženo nárůstu maloobchodního obratu a byl dosažen zisk. Družstvo se stalo plně platebně schopným. V polovině r. 1994 došlo k založení společnosti SODO DUO s. r. o. s 50% vlastnickým podílem družstva v zájmu investic do nového technologického zařízení na výrobu limonád. V r. 1996 však družstvo odkoupilo i zbývajících 50% podílů a stalo se jediným vlastníkem společnosti. Rok 1994 byl také rokem vstupu prvního zahraničního řetězce do tehdy již České republiky – a to společnosti Ahold zastoupené prodejny MANA v Chotěboři a v Havlíčkově Brodě, které byly převzaty od státního obchodu Potraviný.

Období od r. 1995 do r. 1998 se vyznačovalo expanzí družstva v oblasti maloobchodního obratu. Ve všech letech bylo dosaženo zisku. V r. 1995 družstvo odkoupilo OD Doubravka v Chotěboři, jejíž prodejna potravin se stala jednou z největších prodejen družstva. V r. 1996 došlo k odkupu společnosti ELGÉ s. r. o., v jejímž vlastnictví je OD Sázavanka Ledč n. S., kterou družstvo provozuje od 1. 1. 1997 a která je s obratem více jak 60 mil. Kč za rok největší prodejnou družstva. V zájmu rentability provozu velkoobchodní činnosti došlo naproti tomu k ukončení provozování velkoobchodního skladu v Ledči n. S. ke konci r. 1996. V průběhu 90. let došlo k dalšímu posílení zahraničních řetězců na trhu ČR – s touto konkurencí se musíme postupně vypořádat.

SPOLEČNOSTI VE VLASTNICTVÍ JEDNOTY, OVD HAVLÍČKŮV BROD

V současné době vlastní Jednota, OVD Havlíčkův Brod několik obchodních společností. Jsou to: ELGÉ, s. r. o. Havlíčkův Brod, Sineka, a. s. Havlíčkův Brod, Centrální výrobní, s. r. o. Habry, SODO DUO, s. r. o. Nová Ves u Chotěboře, Stavebniny, s. r. o. Ledč n. S., Bar club, s. r. o. a Bowling club, s. r. o. Havlíčkův Brod. S výjimkou CV Habry, s. r. o., kde družstvo vlastní 80% podílu, jsou ostatní společnosti vždy ve 100% vlastnictví družstva.

K nejvýznamnějším společnostem patří CV Habry, s. r. o. s objemem výkonů 25 546 tis. Kč v r. 2003, společnost SODO DUO, s. r. o. s objemem výkonů 8 342 tis. Kč v r. 2003 a společnost ELGÉ, s. r. o. s objemem výkonů ve výši 57 044 tis. Kč v r. 2003.

Zkušenosti z provozování společností ukazují, že tyto jsou pro družstvo skutečným přínosem. Zejména CV Habry, s. r. o. se stala jedním z hlavních dodavatelů prodejen družstva.

Z rozborů ekonomických výsledků SČMSD vyplývá, že Jednota, OVD Havlíčkův Brod je v objemu výroby (včetně dceřiných společností) druhým největším družstvem v systému.

Spolupráce s nákupní centrálou COOP Centrum, zařazení prodejen do řetězců v rámci SČMSD

V roce 1993 zahájila činnost nákupní aliance COOP Centrum družstvo Praha, jejímž členem se stala i Jednota, OVD Havlíčkův Brod. Postupným nárůstem nákupu se prostřednictvím této společnosti podařilo získat podstatné výhody. V r. 2003 činil podíl nákupu přes COOP Centrum cca 45 % z celkového nákupu družstva.

■ Jednota, OVD Havlíčkův Brod akceptovala systém vytvoření řetězců prodejen TIP a COOP Diskont a zařadila do nich 10 prodejen. Jsou to:

■ řetězec COOP Diskont:

- prodejna v Humpolci
- prodejna v Chotěboři
- prodejna ve Světlé n. S.
- prodejna v Ledči n. S.

■ řetězec TIP:

- prodejna potravin č. 581 OD Alej Havlíčkův Brod
- prodejna č. 583 Doubravka Chotěboř
- prodejna č. 584 Sázavanka Ledec n. S.
- prodejna potravin č. 281 Ždírec n. D.
- prodejna potravin č. 381 Přibyslav
- prodejna potravin č. 401 Světlá n. S.

OBDOBÍ DRUŽSTVA PO ROCE 2000

Výrazný nárůst konkurence ze strany zahraničních řetězců výrazně ovlivnil další působení družstva již koncem 90. let. Desítky, především vesnických smíšených prodejen, které družstvo odprodalo, případě v nich ukončilo nájem, byly uzavřeny z důvodů další ekonomické neudržitelnosti.

Přes určitý pokles počtu prodejen družstvo nadále navyšovalo celkový objem výkonů. Výrazný nárůst produktivity práce (i díky dceřiným společnostem) podpořil úspěšné hospodaření družstva. V r. 2002 se Jednota, OVD Havlíčkův Brod umístila na 41. příčce největších obchodních společností v ČR. Za rok 2003 došlo k navýšení vlastního kapitálu o 21 mil. Kč. V tomto roce se družstvo zařadilo mezi 3 nejlepší družstva v rámci systému SČMSD.

K výrazné profilaci došlo v oblasti velkoobchodního obratu. Ten v r. 2003 přesáhl částku 500 mil. Kč, za r. 2004 je očekáván další nárůst v minimálně 5% výši.

Zásadním vývojem prošlo i finanční ozdravení družstva. K současnému datu vklady družstva převyšují objem úvěrů družstva. Jednota je připravena k dalšímu rozvoji a má k tomu i potřebné finanční prostředky a zdroje. V r. 2005 by mělo být ve vybraných lokalitách proinvestováno cca 15 mil. Kč, v r. 2006 dalších cca 10 mil. Kč.

Úspěchem bylo odkoupení pozemků, které byly dříve v trvalém užívání, v r. 2003. V průběhu roku 2003 a počátkem roku 2004 byly odkoupeny veškeré pozemky v trvalém užívání v objemu cca 31 tis. m² v celkové hodnotě více než 1 700 tis. Kč. Lze však konstatovat, že hodnota majetku družstva (zejména zastavených pozemků) se zvýšila o min. 10 mil. Kč.

VNITRODRUŽSTEVNÍ ŽIVOT OD ROKU 1990

Členská základna v r. 1990 představovala více jak 24 tis. členů, což byl důsledek dřívější nedomyšlené honby za čísla v rámci tehdejší Národní fronty. Šlo však o poměrně pasivní a nijak nezainteresovaný činitel, často dokonce zahrnující „mrtvé duše“.

Hlavním úkolem bylo změnit družstvo na podnikatelský subjekt, jehož zaměstnanci a členové budou mít zájem v něm spolupracovat a finančně se podílet na jeho činnosti. To znamenalo změnit vztah v členské základně, změnit postavení člena družstva z pasivního držitele zanedbatelného členského vkladu na aktivního, zainteresovaného podílníka na hospodářských výsledcích a motivovaného člena a spotřebitele. V roce 1990 byl členský podíl zvýšen na 200 Kčs se splatností ihned a od 1. 10. 1991 na 500 Kčs (tzv. personifikací ze základního fondu). V souvislosti s tím došlo k výrazné redukci členské základny, takže počet členů po transformaci družstva představoval 9 090. Po dalších opatřeních a změnách stanov byl pak základní členský podíl sjednocen s platností od 1. 10. 1997 na částce 4 260 Kč. Platné stanovy umožňují základní členské podíly upravovat podílem z dosaženého hospodářského výsledku.

Další majetková účast členů byla potom rozpracována jako možnost vkladů členů a osobních účtů zaměstnanců úročených úrokovými sazbami. Dále členové družstva mohou vytvářet tzv. podílové vklady, jejichž zhodnocení je prováděno podílem z dosaženého hospodářského výsledku za stanovené hospodářské období. Shromáždění delegátů dne 30. 3. 1995 schválilo odkupy a prodeje základních členských podílů, možnost nákupu více základních členských podílů a využití nabídky emise mimořádných členských podílů. Pro aktivnější účast členů na řízení bylo stanovami nahrazeno shromáždění delegátů členskou schůzí, rozhodování na ní podle počtu členských podílů, byly zrušeny dílčí členské schůze. Místní členské výbory z valné většiny velice neúčinné byly přitom změněny na dobrovolná sdružení.

Celá řada členů byla vyloučena pro nedoplatky členského podílu, někteří sami zrušili členství či své členské podíly odprodali. Na vypořádacích podílech bylo vyplaceno 11 554 499 Kč. K 30. 9. 2004 má družstvo 3 189 členů s počtem 7 260 členských podílů.

Družstvo nezapomíná ani na své bývalé zaměstnance pořádáním pravidelných akcí pro ně, ani na jejich životní jubilea.

Vývoj maloobchodního a velkoobchodního obratu

Rok	MO v tis. Kč	index v %	VO v tis. Kč	index v %
1990	799 390		267 153	
1991	586 045	73,3	242 638	90,8
1992	438 205	74,8	203 060	83,7
1993	381 375	87,0	188 678	92,9
1994	416 515	109,2	219 726	116,5
1995	479 585	115,2	271 488	123,6
1996	601 800	125,5	298 883	110,1
1997	670 000	111,3	323 357	108,2
1998	707 570	105,6	371 492	114,9
1999	680 335	96,2	408 470	110,0
2000	625 800	92	405 855	99,4
2001	655 590	104,8	440 751,	108,6
2002	678 270	103,4	481 866	109,3
2003	694 860	102,4	502 094	104,2

CO ŘÍCI NA ZÁVĚR

Zdaleka ne vše se nám podařilo. Potěšitelné ovšem je, že máme být na co hrdi: výsledky družstva byly dobré, obstálo ve vší konkurenci a udrželo své tradiční dobré jméno. Rádi bychom navázali na dosažené úspěchy, upevnili naše postavení na trhu, ekonomické a majetkové pozice, docílili trvalou ekonomickou stabilitu. Jenom prosperující družstvo, které je 7. největším zaměstnavatelem bývalého okresu Havlíčkův Brod, může poskytovat svým pracovníkům, členům i zákazníkům kvalitní zázemí a odpovídající služby. Naším největším přáním je zachovat si přízeň našich zákazníků a členů.

DĚKUJEME V ZAMYŠLENÍ NAD JUBILEEM ZA PRÁCI A DŮVĚRU VŠEM.

FOTODOKUMENTACE – DNEŠNÍ PODOBA NĚKTERÝCH PROVOZOVEN

Obchodní dům Alej – Havlíčkův Brod

Obchodní dům Sázavanka – Ledec n. S.

Nákupní středisko – Světlá n. S.

Obchodní dům Doubravka – Chotěboř

COOP Diskont – Chotěboř

Velkoobchod – Chotěboř

COOP Diskont – Humpolec

COOP Diskont – Ledec n. S.

Prodejna potravin – Ždírec n. D.

Čerpací stanice – Štoky

Centrální výrobná – Habry

Prodejna potravin – Věž

Vydala JEDNOTA, OVD Havlíčkův Brod
v roce 2004 u příležitosti 100. výročí založení
Kompletní zpracování publikace: ELMAR, Havlíčkův Brod
Náklad: 1 000 ks
Neprodejné